

برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات رشد در گوسفند نژاد مهربانی با استفاده از روش بیزی
میثم لطیفی^{۱*}، صادق علیجانی^۲، اکبر تقی زاده^۲، مهدی بهلولی^۱، امین یوسفی^۱، علی محمدی^۱
- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تبریز

۲- عضو هیئت علمی گروه علوم دامی دانشگاه تبریز

*نویسنده مسئول: میثم لطیفی، ml_ganjnameh@yahoo.com

چکیده

این مطالعه به منظور برآورد پارامترهای ژنتیکی و فنوتیپی صفات رشد در گوسفند نژاد مهربانی با استفاده از ۶۶۴۵ رکورد وزن تولد، ۳۶۸۵ رکورد وزن سه ماهگی، ۲۴۰۶ رکورد وزن شش ماهگی و ۱۶۸۴ رکورد وزن نه ماهگی بود. که از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۹ توسط جهاد کشاورزی استان همدان گردآوری شده بود. انجام شد. اطلاعات استفاده شده برای شجره از سال ۱۳۶۶ تا ۱۳۸۹ را شامل می شد. اثرات ثابت مدل شامل گله-سال زایش، فصل زایش، جنسیت، تیپ زایش و سن مادر (در ۶ گروه) بود. به دلیل متفاوت بودن روز وزن کشی حیوانات، روز وزن کشی به عنوان متغیر کمکی در نظر گرفته شد. آزمون معنی داری اثرات ثابت با استفاده از رویه GLM نرم افزار SAS انجام گرفت و سپس پارامترهای ژنتیکی با روش بیزی و با نرم افزار GIBBS3F90 برآورد گردید. وراثت پذیری مستقیم برای وزن تولد، وزن سه ماهگی، وزن شش ماهگی و وزن نه ماهگی با بهترین مدل به ترتیب 0.21 ± 0.04 ، 0.61 ± 0.05 ، 0.43 ± 0.08 و 0.25 ± 0.1 برآورد گردید. مقدار وراثت پذیری مادری برای وزن تولد و نه ماهگی به ترتیب 0.04 ± 0.01 و 0.12 ± 0.04 برآورد گردید.

کلمات کلیدی: پارامترهای ژنتیکی - روش بیزی - وزن بدن - گوسفند مهربانی.

مقدمه

گوسفند گوشتی - پشیمی نژاد مهربانی، گوسفند غالب استان همدان می باشد. در این استان شهرستان کبودر آهنگ و بخش مهربان نقطه‌ای اصلی تمرکز این نژاد می باشد. بر اساس آمار منتشر شده در سال ۱۳۸۲ جمعیت این گوسفند بالغ بر ۲ میلیون راس برآورد گردیده است (۱). بالا بردن صحت ارزیابی ارزش اصلاحی یکی از بهترین ابزار موجود برای پیشرفت پاسخ به انتخاب می باشد (۵)، لذا داشتن اطلاعات در مورد پارامترهای ژنتیکی و وراثت پذیری اهمیت زیادی در ارزیابی ژنتیکی و انتخاب بهترین برنامه‌ی اصلاحی دارد (۶). وراثت پذیری صفات رشد تحت تاثیر عوامل محیطی و در نژادهای مختلف متفاوت می باشد. نتایج حاصل از تحقیقات متعدد نشان داده است که اثرات مادری یک منبع تنوع قابل ملاحظه برای صفات مربوط به رشد در حیوانات جوان است و لحاظ نکردن این عامل در مدل باعث اریب دار شدن برآوردها می شود. هدف از این مطالعه برآورد پارامترهای ژنتیکی صفات وزن تولد، سه ماهگی، شش ماهگی و نه ماهگی گوسفند نژاد مهربانی می باشد.

مواد و روش‌ها

اطلاعات این تحقیق شامل ۶۶۴۵ رکورد وزن تولد، ۳۶۸۵ رکورد وزن سه ماهگی، ۲۴۰۶ رکورد وزن شش ماهگی و ۱۶۸۴ رکورد وزن نه ماهگی گوسفند نژاد مهربانی بود که توسط جهاد کشاورزی استان همدان از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۹ تهیه شد. اطلاعات استفاده شده برای شجره از سال ۱۳۶۶ تا ۱۳۸۹ را شامل می شد. به منظور برآورد مولفه‌های (کو) واریانس ژنتیکی و محیطی و تخمین